Sosiale Wetenskappe: Geskiedenis · Graad 6

Memorandum · Kwartaal 1–2

TOTAAL
60
PUNTE

Nasienriglyne

1. Ken die volle punt toe vir 'n korrekte antwoord, selfs al is die bewoording anders as die een hieronder.
2. By brongebaseerde vrae moet die antwoord uit die bron kom of daaruit afgelei kan word.
3. Waar 'n vraag om 'n eie mening vra, word die punt toegeken vir enige antwoord met 'n sinvolle rede.
4. Waar 'n vraag om twee of meer items vra, word een punt per korrekte item toegeken.
5. Moenie punte aftrek vir spelling nie, solank die antwoord gelees kan word.

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
VRAAG 1 · Groot-Zimbabwe en Marco Polo · 20 punte			
1.1	Ná omtrent 1300 (1); dit het Mapungubwe vervang (1).	**2**	
1.2	Dit is van klip sonder sement gebou (1) en is tot 11 meter hoog (1).	**2**	
1.3	Goud en ivoor (1); enige twee van glaskrale, lap, porselein (2).	**3**	
1.4	Swahili-handelaars (1) aan die ooskus van Afrika (1).	**2**	
1.5	1271 (1); sewentien (1).	**2**	
1.6	Papiergeld; klippe wat brand (steenkool); reusagtige stede. 1 punt elk.	**3**	
1.7	Dit het hulle gretig gemaak om die Ooste te bereik (1) vir sy rykdom, goedere en speserye (1); latere ontdekkingsreisigers het na nuwe roetes gesoek om daar te kom (1).	**3**	
1.8	Enige drie: iemand anders het dit neergeskryf uit wat hy vertel het; dit is jare ná die reis uit sy geheue geskryf; hy het dalk oordryf om 'n beter storie te vertel; ons het geen ander ooggetuie om dit teen te toets nie.	**3**	

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
VRAAG 2 · Ontdekkingsreisigers uit Europa · 20 punte			
2.1	Peper, kaneel en naeltjies.	**2**	*Enige twee. 1 punt elk.*
2.2	Die roete het oor land geloop en die goedere het deur baie hande gegaan. Elke handelaar het 'n wins bygevoeg, so die prys het al hoër geword voordat dit Europa bereik het.	**3**	*1 punt vir die landroete, 1 punt vir baie handelaars, 1 punt vir die prysstyging.*
2.3	'n Seeroete om Afrika na die Ooste, sodat hulle self by die speserye kon uitkom.	**2**	*1 punt vir die seeroete, 1 punt vir die doel.*
2.4	In 1488. 'n Storm het hom ver uit die gesig van land gedryf, dus kon hy nie sien dat hy die punt verbygevaar het nie.	**3**	*1 punt vir die jaar, 2 punte vir die verduideliking.*
2.5	Hulle was uitgeput na maande op see; die kos en water het opgeraak; niemand het geweet wat verder lê nie; die skepe was klein en storms gevaarlik; siektes soos skeurbuik het bemannings uitgedun.	**3**	*Enige drie. 1 punt elk.*
2.6	Hy het dieselfde roete gevolg maar heeltemal deurgevaar en Indië bereik, sodat die seeroete oopgemaak is.	**3**	*1 punt vir 'hy het Indië bereik', 1 punt omdat hy heeltemal deurgevaar het/verder as waar Dias omgedraai het, 1 punt vir die oopmaak van die seeroete na die Ooste.*
2.7	Vir Europa: goedkoper speserye; groter winste; direkte handel sonder tussengangers; nuwe rykdom en mag. Vir Afrika en die Ooste: Europese skepe het langs die kus begin aandoen en later handelsposte en kolonies gestig; plaaslike handelaars het hul rol verloor; mense se lewens en grond is uiteindelik onder Europese beheer gebring.	**4**	*1 punt per geldige punt aan elke kant.*
VRAAG 3 · Uitvindings en die seereise · 8 punte			
3.1	Kompas — het die rigting gewys selfs as daar geen land te sien was nie; karveel — 'n vinnige, ligte skip wat teen die wind kon seil op lang reise; buskruit — kanonne en gewere het die skepe beskerming en mag gegee. 1 punt elk.	**3**	
3.2	Enige twee: siektes soos skeurbuik; slegte kos en water; nou, vuil kwartiere; strawwe; storms; maande weg van die huis.	**2**	

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
3.3	Enige drie: hulle kon mekaar se tale nie verstaan nie; die seemanne het sonder om te vra water uit die fontein geneem; die Khoikhoi het die vreemdelinge as 'n bedreiging vir hul weiding en water gesien; nie een kant het die ander se gebruike verstaan nie; die seemanne was gewapen.	**3**	
VRAAG 4 · Mapungubwe: 'n koninkryk lank gelede · 12 punte			
4.1	In die noorde van Limpopo, waar die Limpopo- en Shasherivier bymekaarkom. Daar was water, goeie weiding vir vee en vrugbare grond langs die riviere, en dit het naby handelsroetes gelê.	**2**	*1 punt vir die plek, 1 vir die rede.*
4.2	Die goue renoster en ander goue voorwerpe; erdewerk; glaskrale; Chinese breekware; ysterwerktuie; oorblyfsels van klipmure.	**2**	*1 punt elk.*
4.3	Dat Mapungubwe met ver plekke handel gedryf het — die goedere het oor die Indiese Oseaan van Indië, Persië en China af gekom, in ruil vir goud en ivoor.	**2**	*1 punt vir handel, 1 vir waarheen/waarmee.*
4.4	Dat daar klasse was: die heerser is afgesonder en bo die ander geplaas. Dit wys mag en status, en dat die samelewing georganiseer was met 'n leier aan die hoof.	**3**	*1 punt vir klasse, 1 vir mag/status, 1 vir georganiseerde samelewing.*
4.5	Dit was die eerste groot koninkryk in Suider-Afrika en wys dat hier lank voor die Europeërs 'n ryk, georganiseerde samelewing met handel oor die see was. Dit is 'n bron van trots en 'n deel van ons gedeelde erfenis wat bewaar moet word.	**3**	*1 punt vir 'eerste groot koninkryk', 1 vir wat dit bewys, 1 vir trots/bewaring.*

Totaal **60 punte**

Gratis vasvrae

Klaar met hierdie toets? Oefen verder aanlyn!

Meer as 12 000 gratis vrae vir Graad 4 tot 7, in elke vak en volgens KABV. Na elke antwoord kry jou kind 'n kort verduideliking. Geen registrasie nodig, en dit werk op 'n foon.

meerkatskool.co.za

Skandeer met jou foon om dadelik te begin

'n Klein versoek van ons

Baie dankie dat jy MeerkatSkool ondersteun! Ons is 'n klein Suid-Afrikaanse besigheid, en elke vraestel is met groot sorg saamgestel.

Hierdie toets en memo is 'n gratis voorbeeld: deel dit gerus met ander ouers en onderwysers. Vra ons oor die volledige boekie: meerkatskool.co.za of WhatsApp 066 462 7629.

Dankie!
Die MeerkatSkool-span

Gratis vasvrae
meerkatskool.co.za

E-pos
info@meerkatskool.co.za

WhatsApp en oproepe
066 462 7629

Help ons verbeter

Kry jy 'n fout in hierdie toets? WhatsApp ons dadelik. Ons maak dit binne 24 uur reg en stuur vir jou die nuwe weergawe.

Skandeer om ons te WhatsApp · 066 462 7629